

Abstrakt

PRIESOL, Richard: Výskum potenciálnych národohospodárskych efektov zamestnania sociálne vylúčených komúní CGE modelovaním [Dizertačná práca], Univerzita Komenského v Bratislave, Fakulta matematiky, fyziky a informatiky, Katedra aplikovanej matematiky a štatistiky, Školiteľ: h.doc. RNDr. Viliam Páleník PhD., Bratislava, 2022, 98 s.

V tejto práci vytvoríme model všeobecne vypočítateľnej rovnováhy slovenskej ekonomiky na vyhodnotenie vplyvu rôznych typov aktívnych politík trhu práce na ekonomickú výkonnosť, so zameraním na aktivačné práce a inkluzívne programy. Následne využijeme individuálne mikroekonomické dáta na identifikovanie sociálne vylúčených komúní a v každej simulačnej perióde ich umiestnime buď do aktivačných prác alebo do inkluzívnych programov. Ďalej budeme rozlišovať medzi dvoma typmi inkluzívneho trhu práce, ktorý funguje buď na princípe inkluzívnych zamestnávateľov alebo sociálnych podnikov. Zatiaľ čo v prvom prípade hovoríme o štandardných producentoch podporovaných vládnyimi dotáciami, tak v druhom prípade hovoríme o špeciálnych podnikoch navrhnutých na zamestnávanie sociálne vylúčených komúní. Naše výsledky ukazujú, že obidva typy aktívnych politík trhu práce pomôžu znížiť štrukturálnu nezamestnanosť a vylepšiť potenciálnu produkciu v slovenskej ekonomike. Zistili sme však, že zo strednodobého hľadiska prinášajú inkluzívne programy omnoho lepšie výsledky ako aktivačné práce. Okrem toho, zatiaľ čo využitie inkluzívnych zamestnávateľov vedie k vyššiemu nárastu potenciálnej produkcie, vzhľadom na vyššiu produktivitu výrobných faktorov, využitie sociálnych podnikov dokáže výraznejšie znížiť štrukturálnu nezamestnanosť, vzhľadom na absenciu sociálneho dampingu na domácom trhu práce.

Kľúčové slová: Sociálne vylúčenie, Štrukturálna nezamestnanosť, Aktivačné práce, Inkluzívne programy, Model všeobecne vypočítateľnej rovnováhy